

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

ONE-Dyas B.V.
UNStudio, 7th Floor
Parnassusweg 815, 1082 LZ AMSTERDAM
Postbus 78044, 1070 LP AMSTERDAM

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Warmte en Ondergrond

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

Datum 29-7-2020

Betreft Advies reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage project N05-A

Geachte heer/mevrouw,

Op 3 juni 2019 is door ONE-Dyas B.V. een mededeling voornemen **milieueffectrapportage 'N05-A' (hierna: de Mededeling) ingediend bij het** Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. ONE-Dyas heeft in de zomer van 2017 een proefboring uitgevoerd naar het N05-A veld en daarbij de aanwezigheid van aardgas aangetoond. Het N05-A veld bevindt zich in mijnbouwblok N05 op de Noordzee, ongeveer twintig kilometer ten noorden van Schiermonnikoog. ONE-Dyas is voornemens dit aardgasvoorkomen te ontwikkelen en in productie te nemen door het plaatsen van een productieplatform boven het aardgasvoorkomen. Het platform ligt in de nabijheid van zowel Nederlandse als Duitse Natura 2000-gebieden. Voor het project zal derhalve ook een Passende Beoordeling worden opgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming.

De Mededeling bevat de onderzoeksopzet voor het toekomstig milieueffectrapport. Hierin staat beschreven hoe het milieuonderzoek wordt uitgevoerd en hoe dit in het MER moet worden opgenomen. Gelet op artikel 7:27 van de Wet Milieubeheer, onder het 8^e lid, stelt het bevoegd gezag een advies, reikwijdte en detailniveau vast.

Kenmerken van het project

Op de beoogde locatie van het platform boven N05-A worden maximaal twaalf putten geboord, waarvan een deel naar veld N05-A en een deel naar een aantal andere, naastgelegen velden. Bij deze naastgelegen velden moet nog worden aangetoond of winbare hoeveelheden gas aanwezig zijn. Dit worden in vaktermen **"prospects" genoemd. Zowel veld N05-A als een aantal van de prospects liggen (gedeeltelijk) onder Duits grondgebied.** Het gewonnen gas wordt per pijpleiding afgevoerd naar het vasteland. ONE-Dyas verwacht gedurende een periode van tien tot vijftientwintig jaar aardgas te produceren uit de aangeboorde velden.

Op dit moment is alleen van veld N05-A bekend dat het winbare hoeveelheden gas bevat. Om toestemming te krijgen voor de winning van dit gas wordt nu een m.e.r.- en vergunningprocedure gestart. Deze procedures omvatten de volgende activiteiten:

- Het plaatsen van platform N05-A2;
- Het aanleggen van de pijpleiding;
- Het aanboren van het bewezen aardgasveld N05-A;

Ons kenmerk

DGKE-WO / 20010896

Uw kenmerk

Bijlage(n)

- Het vanaf de locatie van platform N05-A uitvoeren van proefboringen naar de volgende prospects (hierna gezamenlijk aangeduid als de **'prospects rond N05-A'**):
 - N05-A Noord
 - N05-A Südost
 - Tanzaniet-Oost
 - Diamant
- Het winnen van gas uit veld N05-A;
- Het winnen van gas uit de prospects rond N05-A indien gas wordt aangetoond;
- Het verwijderen van het platform en de pijpleiding na beëindiging van de gaswinning.

ONE-Dyas wil onderzoeken of binnen het GEMS-gebied nog meer winbare gasvelden aanwezig zijn. De aanwezigheid van gas kan echter alleen vastgesteld worden met behulp van proefboringen. ONE-Dyas wil daarom de komende jaren verschillende activiteiten uitvoeren om deze gasvelden in kaart te brengen en waar mogelijk te ontginnen; het betreft 3D-seismisch onderzoek en proefboringen. Deze toekomstige activiteiten vallen buiten de reikwijdte van de m.e.r.- en vergunningprocedure voor veld N05-A. De Mededeling geeft wel een doorkijk naar deze activiteiten om te bepalen of de milieueffecten los van het voornemen N05-A gezien kunnen worden. De resultaten van deze beoordeling laten zien dat de effecten van de voorgenomen winning van gas uit veld N05-A en de opsporing en winning van prospects rond N05-A geen cumulatie veroorzaken met de effecten van de overige activiteiten van ONE-Dyas in het GEMS-gebied. De reden hiervoor is dat de uitvoering van de verschillende activiteiten geen onderlinge overlap vertonen in zowel ruimte als tijd.

De m.e.r.-plichtige activiteit

De voorgenomen activiteit van ONE-Dyas valt onder meerdere categorieën uit de onderdelen C en D van het Besluit m.e.r.:

- m.e.r.-plichtige activiteiten
 - Categorie C17.2: De winning van meer dan 500.000 m³ gas per dag.
- m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten
 - Categorie D8.1: De aanleg van een buisleiding voor het transport van gas;
 - Categorie D17.2: Diepboringen, waaronder boringen naar aardgas.

Bovenstaande m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten zijn onderdeel van hetzelfde project van ONE-Dyas. Omdat voor dit project de m.e.r.-procedure verplicht is, zijn geen afzonderlijke m.e.r.-beoordelings-procedures nodig.

Ter voorbereiding op de vergunningverlening wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld om potentiële effecten op het milieu, van zowel de m.e.r.-plichtige als de m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten, gedegen en integraal te onderzoeken.

De voorgenomen activiteit bevindt zich binnen 5 km van de grens met Duitsland. Bovendien bevindt een deel van gasveld N05-A en een aantal prospects zich in

Duitsland. Hierdoor kunnen er mogelijk grensoverschrijdende effecten optreden. In 1991 is in Espoo een verdrag tot stand gekomen over grensoverschrijdende milieueffectrapportage. Dit is verwerkt in EU wijzigingsrichtlijn 97/11/EG en vervolgens in de Nederlandse Wetmilieubeheer § 7.11. Activiteiten met mogelijke grensoverschrijdende milieugevolgen. Nederland en Duitsland hebben over dit onderwerp een gezamenlijke verklaring opgesteld: Gezamenlijke verklaring Duitsland-Nederland inzake m.e.r. in grensoverschrijdend verband 2013. In het kader van de genoemde (internationale) afspraken en regels, is de Mededeling in het Duits vertaald en ook in Duitsland ter inzage gelegd, zodat ook Duitse burgers en organisaties dezelfde mogelijkheden hebben om te reageren op de Mededeling. Deze inspraakprocedure aan Duitse zijde is afgestemd met het Landesamt für Bergbau, Energie und Geologie (LBEG)

Ontvangen adviezen van adviseurs en bestuursorganen

De Commissie m.e.r., het Ministerie van LNV, het Staatstoezicht op de Mijnen, de Kustwacht, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Rijkswaterstaat zijn in de gelegenheid gesteld te adviseren inzake de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER. Naar aanleiding van de ontvangen brieven met advies van deze bestuursorganen adviseer ik u als volgt:

De Commissie m.e.r. heeft aan mij advies uitgebracht. Dit advies is reeds in uw bezit. Ik kan mij vinden in dit advies. U wordt verzocht hier in het MER rekening mee te houden. Het advies van de commissie m.e.r. is als bijlage toegevoegd.

Naar aanleiding van het advies van het ministerie van LNV en recente ontwikkelingen betreft de status van de Borkumse Stenen adviseer ik om bij de Borkumse Stenen de effecten van de voorgenomen activiteit vanuit het regime van KRM en Natura 2000 Vogelrichtlijn te beoordelen.

Naar aanleiding van het advies van het Staatstoezicht op de Mijnen adviseer ik meer uitvoeringsvarianten te beschouwen dan wel te onderbouwen waarom deze niet toegepast kunnen worden. Het betreft verankering van het platform middels zuigankers, boren van de conductor en beperking van emissies naar lucht (afgascompressie en -herinjectie en creëren van overdruk), water (centrifuge, adsorptiefilter en MPPE unit) en van licht (voorziening afschakelen werkverlichting).

Naar aanleiding van het advies van de kustwacht adviseer ik u in het MER te onderzoeken wat de effecten zijn van het ingraven van de pijpleiding en in beeld **te brengen wat de risico's voor visserij en door ad-hoc ankeren zijn**, wanneer de pijpleiding niet wordt ingegraven. Een uitwerking van een risicoanalyse betreffende scheepvaartveiligheid en visserij inclusief aanloopgebied Westereems dient onderdeel van het MER te zijn. Bij de locatie van het platform dient rekening te worden gehouden met een 500 meter veiligheidszone rondom het platform en de locatie van het Oesterbank herstelproject van het WNF.

Naar aanleiding van het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed adviseer ik dat bij het plaatsen van het platform en aanleggen van pijpleidingen

onderzoeken hiernaar conform KNA waterbodems (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie) dienen te worden uitgevoerd.

Ons kenmerk
DGKE / 20010896

Naar aanleiding van het advies van Rijkswaterstaat adviseer ik de situatie van zandwingebied en zoekgebieden voor zandwinning in beeld te brengen en daarbij de raakvlakken met het project te benoemen. Ook de huidige kabels en leidingen in het gebied dienen in beeld gebracht te worden. Voor het alternatief waarbij de pijpleiding een tracé naar de Eemshaven volgt, dient de problematiek rondom ruimtebeslag in dit gebied in beeld gebracht te worden. Naast de toekomstige ontwikkelingen van ONE-Dyas dienen ook relevante autonome ontwikkelingen benoemd te worden van anderen, voor zover deze vergund zijn. Effecten van lozingen van boorspoelingen op het Oesterbank herstelproject van het WNF dienen in beeld gebracht te worden, dan wel onderbouwd worden waarom er geen effecten zijn.

Ingebrachte zienswijzen

De Commissie m.e.r. heeft in haar advies zo veel mogelijk rekening gehouden met de ingediende zienswijzen. Daarop aanvullend willen wij aandacht vragen voor de volgende punten.

Indieners maken zich zorgen over de effecten van de gaswinning op toerisme op de Waddeneilanden. Mogelijke effecten op toerisme zijn indirecte effecten als gevolg van effecten op landschap, water- en luchtkwaliteit, geluid en aardbevingen. Deze effecten dient ONE-Dyas al in beeld te brengen. Aanvullend daarop verzoek ik u de doorwerking van deze effecten op toerisme mee te nemen. Alhoewel geen officiële zienswijze, heeft de minister van Economie, Arbeid, Verkeer en Digitalisering van Neddersachsen een reactie gegeven op het voornemen van ONE-Dyas. De minister vraagt aandacht voor milieu- en natuurbescherming en visserij in relatie tot verstoring in de aanleg- en gebruiksfase en mogelijke bodemdaling in de toekomst. Ik onderschrijf deze aandachtspunten en verzoek ONE-Dyas om deze aandachtspunten mee te nemen in het op te stellen MER.

Hoogachtend,

Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Namens deze:

A large rectangular area of the document is redacted with a solid grey fill, obscuring the signature and any text below it.